№ 131. Neue Jüdische Zeitung. II. Jahrgang.

נייע יידישע צייטונג

דיא
„נייע יידישע צייטונג"
ערשיינט יעדן
דיענסטאג
אונד פרייטאג.

פרענומעראציאנס-פרייז:
פיר יאהר 7 פל. — קר.
אלבמיריעל 3 „ 50 „
פיערטעלייהרליך 1 „ 75 „

דיא רעדאקציאן
אונד אדמיניסטראציאן
בעפינדען זיך
Schiffmannsgasse 6, Budapest.
ווענן איך דיא פרענומעראציאנס-
גלעלדער צו שיקען זינד:
איזראאעל
ווערדען בילליגסט בערעכנעט.

ב"ה בודאפעסט, ז אלול. Budapest, Dienstag 22. August 1882. שנת תרמ"ב לפ"ק.

אבערמאלס דרייא געזוכע.

דיא מיסא עסלאר"ער פערהאפטען יודען, האבען דורך אירהרן פערטהיידיגר כאל אטווינד דעם גערכטסהאף צו גיר"יראהאא אבערמאלס דרייא געזוכע אונטער ברייטשע פון דעם ע"סטען געזוכע פערלאנגען זיא, איינע בעזאנדערע גערכטסבעאנטינזינג וויעגען דער משפחלונג איים פעם. טער בלאמעטעם. דאס מערדעיע הפטלינג ווערד דעד דער אינען אינדיאנישען גענאמטערן ווארדיג זינד; ווד האבען אין נר. 129, אינזערער בלאמטעם דען בערכט הרבער גע"ראבט ווראהר האבען ווד אן דיא ווארהיט גענומען פעלט. אללעד זיך דען זוין רבסער ערלובען. אין איינען אנגסטיגאנגאללען שטאאטע מיט אלטער נעשטעמרבסטיגד צו ר"פ-פע. מען. דיעם וואללטען ווד נכט גלובען. אבערלהיטע בלרעט דיעזע אנגלאגע איינעם האבטיטען אונכט אין דיעזעם פ"אפעסטד.

דיא ארמען מענשען ווארדען נאך שאפנישער ארט אינקוויזיד אונד דאס אים איינע שאאך פ"ר אינגארן דאס אלס רבכטס שאאפט נעלטען וולל- אין זאלבער רבסער ווארד נעזעגעלד מיט 3 יאהרע קערקער בעשטראאפט.

אין דעם צווייטען געזוכע בשטען זיא. מאן מאגע דיא אינטערזוכונגס אחשען שטייענגע בעזיא- בען. דאס קיין אינינגעגע פ"אטאאקאל פ"ר"ארען נעהען וולל דא איך זאלבע אינמאגען אין דען אקטען עגטהאלטען זינד, וועלכע דיא אינשולד דער אנגקלאגטען אין דען טאג בי"נגען מ"סטען.

ווד לאבטען דיא ער אין קורצע דען וואר"טליט דער געזוכע אללען:

I

לאבל. ק. גערכטסהאף אלס שטראפגערכט.

אינזערע פערטהיידיגר ע"ר"דערשען קענגנ- נים דאפ. דאס אין אינעם בראבעסטער טאג. בראבטט אינע מערטאלינג בעזאנטטער זיא. אין וועלכער בעדרעפטע ווארד. דאס דער מ"טא.עסלא. דער איינזאגער מארטין נאם. אם 20 יולי אין מטא.לאק פ"ראנטוואגטע שטעמען הערזוכד אים ההגרישאללע דעם שטחלר"טערס אונד אין מטא.עסלאר אין אינעם קללער איינגעשפערט וואר. ווא ער קום לוסט אאטטע. עס ווארד בערי פ. טעם. דאס דער אינטערזוכונגס-בטטער דיא אנגג. לאגטען הייפ. דער בעגאפפענ אונד דער בע- שטפענ פ"רמדער פ"ר"אפפאנגען אינבערלעגט. דאס דער אינטערזוכונגס-בטטער זיך דעם פערנג- רען מטשומטט דען אנגקלאגטען צישטייזיג אים הייזע פ"רמדער פ"ר"אפפאנגען אים"העלט אונד עס שרעקליך אינער פ"רמערן פ"ר"אפפאנגען, אינעם מ"טא.עסלאר"ער בעוואהרער. נעשאפפענעם אן אין דיא פערהאפטען בעגלייטנדעם אפל- ציאלבאנד. דאס דער אינטערזוכונגס-בטטער אונד דער רבכטס מינעם הייזעם. דאמיט אויך מיינע פ"ר"ה דיא יאהרגאנג ערהיג. שליעסלך ווארד בע- הייפטעט. דאס אינינגערע אנגעקלאגטען ווערענד דער אבסבעזאנדערע אנשולד פאבער דערארט אונד אינסבעזאנדערע אנשולד פאבער דערארט געקוועלט ווארדיג. דאס ער קום אין קען פערגאנגען.

שווערע מ"סבריכע זנד עס. וועלכע אין דער אנגעזאגטען מ"סטהלונג פארגעבראכט ווערדיג. יעדע מהעטיכע בעליידיגונג דער אנגקלאגטען איזט אינע נכט פערגעטיגערע אבההיט אונד איזט שטראאבאר. זאבאלד ווערדען פאן רבכטער ליכען אדער בעראהרדיגען ארגאנען פערגאבט ווארד. דיא אנגקלאגטען פאר דעם אהנגעזען ער- רעגטען אפקלאגפפאן הונדט נעגנגן, זיא שטאאטען ווענען אדהרער קאפפסאן אהנגן אונד בעליידי-

גען. זיא אין דען קריין פאן פ"ר"וואטע"רשלבקיט שפה- ען. ווילכע אדהנגן גענגנאיבער האם בעציינגן אונד האם פערבריטען, אן אין אינינן אינזעקטריי- בען אונד דיא בעזונדהייט צערשטאר"עדנדן ההבער- שטאללד אדער אין אינינן דומפפלסטיגען אונטער- אדרהשען קללער שפערען, זנד האנדלען דיא עגגען האם בעשטעהנדע בעזעגען פערשטאטען.

דען אנגקלאגטען קוועלגן, וויא דיעם פאן אנשיעל פאגעל בעריטפפטע ווארד, איזט אין שווי- רעם פערבעבען, דאס נאך § 487 דעם שט.ג.ב. מיט קערקער בזז צו פיעם יאהרען בעשטראפט ווארד. אי. ווילבסט דיא אינפאכט בעליידיגונג בזל. דעם נאך § 473 דעם שט.ג.ב. דאס הארט צו שטראפגערט פאגעהען דען מסבריוך דער אמטס- בעוואלט.

אין אלבעם אר"געהען. נעגען וועלבעם ווד אונס פערוואה"ען, איזט פיר אונס פאן פערהענגנים. אללדערזינד.

עס ווערדען אונטער דען שטעיצונג דער טאג- טיר ע"שטענדיגסט ע"ר"פעסט. דיא מיט דער ווערקלבקיט עגס טהולע אדער אם גאנצען אם ווערד"שטרבע שטעהען, דיא נוט צוד פערקלעגונג דער אנגקלעגעדהיט. צור פערטערפפונג דער אונ- טערזוכונג אונד צור אס"דרהנונג דער אטערזו- כונגסאאטז בז אנס אונבעגרלבך דערענען, פ"ר אים דאר"ער אונזער אטמטסבעבאר"עס אונד ווכטנסטעס אינטערעססע, דאס אין אלבעם פערפאהרען זא- אאס אינגעשטעללט ווערדע אונד אונאפפ"ר עס פערארבט ווארדע, - דיא טהעטער בעשטראאפט ווערדען.

שווערע פערגאנוואר"טלבקיט טרייפט דען לאבל. גערכטסהאף אונד בעזאנדערס דעסען פ"ר"ווערטגנגן אין"ר ואאסט. דער גערכטסהאפפ"ר- וועגט האאטט אונטער קוינגן אינשטעגדען דאס רעכט. אלס אונטערזוכונגסבטטער אינזענ- טער צו פערוועגדען. עס וואר פ"ר"טעדער זיינע אונ- בעדינגט פפלכט. אינגען גערכטסהאפ"טטער צו פערטיגדען אדער דען בעגעגיקבטטער מיט דער אונטערזוכונג צו בעטרייען. פ"ר איזט אונבעב- גריפלך. וויא אינע זא קלאר"ע נעזעטצפפערלעט. צוגנ נעשעהען קאנגטע אונד וויא דער יוסטצמ- נסטער דיעם הולדיגן קאנן.

ווד בשטען טאטטע אלל דעם נכט אים דיא אבזוטצונג דעם נעגענערטיגגן אונטערזוכונגס- בטטערס. אויך אונטער דער לאסט דער טרעקלי- בען אנקלאגע הארדען ווד ווהל דער עדיגלבל- גען פערלערטיגונג דער אנגעלעגענהיט אונד ווייל דיעזע מיט אינער נעווטפסען אינשאאדען אנצאלער אונד פאלטשטער נאטור פע"בארדען ווארדען איזט, האלטען ווד עס אם אונטערפעסט אונזערע ע"ר"דע אונד אונזערע צוקונפט פ"ר נאכטהייל. דעם מאגיסטען אפרהאנדע פ"ר"בעגיגונג. דאס דיא אינ- טערזוכונג עוועגגעלל דעם"הלב ע"פאללען גע- בליעבען איזט. ווייל דער אינטערזוכונגס-בטטער איזט אונזער אינזיכ גזוגד דעם נעזעטצעס אבגעזעטצט אונד דורך אינגען אנדערען ע"זעטצעס ווארדען איזט.

אם אבר"גען בטטען ווד דאס דאז נעזעטצין שטרענג דורכגעפ"הרט ווערדע. דענן ווד דר"פען דאך נכט פפלכטטעגען. דאס ווד נור דעם"הלב אנדערס בעהאנדעלט ווערדען. אלס אנדערא אנגג- קלאגטע אונד נכט זא. וויא דאס נעזעטצין עס בע- פעהלט, ווייל ווד דער יידישען קאפפסאן אנ- גערארען.

אינזערע בטטעע. דיא ווד דורך אינזערע פער- טהיידיגער אונטערבריטען, נעדטט בלאם דאהנן.

דאס מיט דער אונטערזוכונג דער אנגעפ"הרטען טהאטעלבלבען אומשטענדע אינע ר"כטערליכע פערוואן בעגרייט ווערדע. אנזעלבט ווד אנ- טונגספפלל אן. דאס דיעזע אנזערע איינגאבע ווע- גען דער אינטערעדענטבריבען אומשטענדע דעם פפללעס גלייכצייטיג איזט דען יוסטצמינסטער אונטערבריטטע ווארדען איזט.

מיט האכאכטונג

איזעף שארפ אונד נגנאפסען,
אונטערזוכונגסהעפטלינגע.

II.

לאבל. ק. גערכטסהאף אלס שטראפגערכט.

דיא אונטערזוכונג וועגען דאס פערשווינדענס דער עסטער סאלמאש ווערדט זיט אינעם פ"ר- טער"אדע אינאונטערבאבען. ווערדענד אינבער- זאן אלגנגען צייט זנד דיא אונטערזוכונגסאקטען גע- ווסס שאן אז אינעם בעדיינטגנדען אומפאנג דער- אנגעוואבסען אונד אונטעד"ר"גנדען קאנגנען זאל- בע זין. אן דענען פ"ר אונז באלאבטענדע אום- שטענדע אנגעריטטע דנד, זאלבע. דערען אונבאלט בי"א דער דעפינ"יטוון רבסבערליבען פערארטהי- לונג דער נעגנע אונז ע"רהאבענען אנקלאגע נכט אן בעטראכט קאממען קאנן - אבער עס קאנגנן אונד ווערדען אונצווייפעלהאפט אויך זאלבע זין. דערען אונבאלט בי"א דער אינגעע רבסבערל- בען עגטשידונג דן פ"ר אונז אלס גינסטיג ערווייזען ווארד. —

אים דיעזען אקטענשטך ווארד צום גראפסען טהיל הערפאנגען, אן וועלבער ווייזע דיא פאר- ערהענגנגן אונד דיא אונטערזוכונג גענגען אונז נעפ"הרט ווארדען אונד דיעזע אקטען ווערדען בי"א דער שלוספערגאנדלונג דיא גישטבטע אונזערע שווערדען רבסבערליבען פערפאנגנג אם מאגנס לבט בי"נגען.

אן אונזערע אונטערזוכונגסאנגעלעגענהייט האט זיך אינע בעדרעפליכע קאנפעסאנעללע, שטאאטליכע אונד אללטטיטשע אויפ"ר"גנגע נגקנפפפ דיעזע אויפ"ר"גנגע ווארדיג דער אייגנע אבזוכטלך ע"שטיגנגע. אום נגגנגן אונזערע זאכע אן דער בעאללקרעזנג דעם לאנדעס אייגע דיס- טערע אונד דיא הערע שטמטנגנ צו ע"רווייקקקנ, זא ווארדא אויך וועדערהאלט טטענגהייל. דאס דיא אונטערזוכונגסאקטען אים דען הענדען דעם אונטערזוכונגס-בטטער דורך אינזערע אבזוכהריגן ענטווינגדעם ווערדען קאנגנען. דאס שאן אינמאל פערדעטטע פערוואגען דיא פ"ר"וואהרונג דעם אונטערזוכונגס-בטטערס צור נאכטייל אומשלבען דאבען.

אונזער ווי.טענטטע אינטערעססע איזט עס אבער. דאס קיין אינינגער שטראפ, קיין אינינ- גער בוכשטאבע דער אונטערזוכונגסאקטען פערלא- רען נעהע. אונד דאס הלבטען ווד עס. פ"ר אובבע- דינגט נאטטעוואנדיג. דאס דיא אונטערזוכונגסאקטען אן אינעם אבסטלאקלע פערוואהרט אונד דאס דיא קאפפען דער ווכטטערגען אקטען דער בעזאנ- דערען זאכ"באלט אונד פערגאנטוואהרטונג דעם גע- רבכטאפפס אדער פ"ר"ווידערען אבבערגאטווור- טטע ווערדען. ווד בשטען ווענאכד דורך אויגערע בעגלייטונגען פערטהיגער. עס מאגע אנגעאר- נעט ווערדען:

I. דא ווערדע דער אונטערזוכונגס-בטטער, נאך דאנטט עמאנד בערעכטגט איזט. דיא אונטער- זוכנ אקטען אן יינער פ"ר"וואהרונג צו דאל- טען ונד דערהנך דער אפלוכקיט דער פער- שטי עלונג. דעם פע"ל-ע"רעגנס אדער אינטערשיעדס אום עטצנגן: דאס זומטלכע אקטען אן אסטס.

נגגן. זיא אן דען קריין פאן פ"ר"וואטע"רשלבקיט פה- ען. ווילבע אדהנגן גענגנגאיבער האם בעציינגן אונד האם פערבריטען, אן אין אינינן אינזעקטריי- בען אונד דיא בעזונדהייט צערשטאר"עדנדן ההבער- שטאללד אדער אין אינינן דומפפלסטיגען אונטער- אדרהשען קללער שפערען, זנד האנדלען דיא עגגען האם בעשטעהנדע בעזעגען פערשטאטען.

דען אנגקלאגטען קוועלגן, וויא דיעם פאן אנשיעל פאגעל בעריטפפטע ווארד, איזט אין שווי- רעם פערבעבען, דאס נאך § 487 דעם שט.ג.ב. מיט קערקער בזז צו פיעם יאהרען בעשטראפט ווארד. אי. ווילבסט דיא אינפאכט בעליידיגונג בזל. דעם נאך § 473 דעם שט.ג.ב. דאס הארט צו שטראפגערט פאגעהען דען מסבריוך דער אמטס- בעוואלט.

אין אלבעם אר"געהען. נעגען וועלבעם ווד אונס פערוואה"ען, איזט פיר אונס פאן פערהענגנים. אללדערזינד.

עס ווערדען אונטער דען שטעיצונג דער טאג- טיר ע"שטענדיגסט ע"ר"פעסט. דיא מיט דער ווערקלבקיט עגס טהולע אדער אם גאנצען אם ווערד"שטרבע שטעהען, דיא נוט צור פערקלעגונג דער אנגקלעגעדהיט. צור פערטערפפונג דער אונ- טערזוכונג אונד צור אס"דרהנונג דער אטערזו- כונגסאאטז בז אנס אונבעגרלבך דערענען, פ"ר אים דאר"ער אונזער אטמטסבעבאר"עס אונד ווכטנסטעס אינטערעססע, דאס אין אלבעם פערפאהרען זא- אאס אינגעשטעללט ווערדע אונד אונאפפ"ר עס פערארבט ווארדע, - דיא טהעטער בעשטראאפט ווערדען.

שווערע פערגאנוואר"טלבקיט טרייפט דען לאבל. גערכטסהאף אונד בעזאנדערס דעסען פ"ר"ווערטגנגן אין"ר ואאסט. דער גערכטסהאפפ"ר- וועגט האאטט אונטער קוינגן אינשטעגדען דאס רעכט. אלס אונטערזוכונגסבטטער אינזענ- טער צו פערוועגדען. עס וואר פ"ר"טעדער זיינע אונ- בעדינגט פפלכט. אינגען גערכטסהאפ"טטער צו פערטיגדען אדער דען בעגעגיקבטטער מיט דער אונטערזוכונג צו בעטרייען. פ"ר איזט אונבעב- גריפלך. וויא אינע זא קלאר"ע נעזעטצפפערלעט. צוגנ נעשעהען קאנגטע אונד וויא דער יוסטצמ- נסטער דיעם הולדיגן קאנן.

ווד בשטען טאטטע אלל דעם נכט אים דיא אבזוטצונג דעם נעגענערטיגגן אונטערזוכונגס- בטטערס. אויך אונטער דער לאסט דער טרעקלי- בען אנקלאגע הארדען ווד ווהל דער עדיגלבל- גען פערלערטיגונג דער אנגעלעגענהיט אונד ווייל דיעזע מיט אינער נעווטפסען אינשאאדען אנצאלער אונד פאלטשטער נאטור פע"בארדען ווארדען איזט, האלטען ווד עס אם אונטערפעסט אונזערע ע"ר"דע אונד אונזערע צוקונפט פ"ר נאכטהייל. דעם מאגיסטען אפרהאנדע פ"ר"בעגיגונג. דאס דיא אונ- טערזוכונג עוועגגעלל דעם"הלב ע"פאללען גע- בליעבען איזט. ווייל דער אינטערזוכונגס-בטטער איזט אונזער אינזיכ גזוגד דעם נעזעטצעס אבגעזעטצט אונד דורך אינגען אנדערען ע"זעטצעס ווארדען איזט.

אם אבר"גען בטטען ווד דאס דאז נעזעטצין שטרענג דורכגעפ"הרט ווערדע. דענן ווד דר"פען דאך נכט פפלכטטעגען. דאס ווד נור דעם"הלב אנדערס בעהאנדעלט ווערדען. אלס אנדערא אנגג- קלאגטע אונד נכט זא. וויא דאס נעזעטצין עס בע- פעהלט, ווייל ווד דער יידישען קאפפסאן אנ- גערארען.

אינזערע בטטעע. דיא ווד דורך אינזערע פער- טהיידיגער אונטערבריטען, נעדטט בלאם דאהנן.

דאס מיט דער אונטערזוכונג דער אנגעפ"הרטען טהאטעלבלבען אומשטענדע אינע ר"כטערליכע פערוואן בעגרייט ווערדע. אנזעלבט ווד אנ- טונגספפלל אן. דאס דיעזע אינע ר"כטערליכע פערוואן בעגרייט ווערדע. אנזעלבט ווד אנ- טונגספ

פערצייכניס

איבער דיא פיר אונזערע אנגליקליכען גלוי-בענסבריידער אין רוסלאנד בייא זיר, ווערוו דעם העררן אבעררבבינער נ״י צו פרעס-בורג איינגענאנגענען שפענדיג.

XXII.

בוזאש - באטשארד: (פאסט קאראטשאנפאלווא) דורך ה׳ מאמעיל א׳ גרין, ה׳ וואלף הורש 5 גול. ה׳ בערנהארד אבראהאם 5 גול. ה׳ מ׳ הורש 2 גולד. ה׳ פ׳ הורש 1,50. ה׳ מאר שווארץ 50 קר. ה׳ מאמועל א׳ גרין 2,50. סומא 16 גול.

קי שקארא ש: דורך עדהרוו: ה׳ אבער-ראבבינער רובינשטיין 21 גול. 64 קר.

שמאנ: (צווייטע וועגינג) דורך עדהרוו: ה׳ ראבבינער וואלף כהן 8 גול. 26 קר.

האלאש: דורך עדהרוו: ה׳ אבערראבבינער 50 גולדען.

ענערעש: (וועבענבירגען) ה׳ מענדל הילפערן 5 גול.

בימאדאראש: דורך ה׳ אינגום אונד ה׳ פליישער 24 גול. 50 קר.

טעט ה: דורך עדהרוו: ה׳ ראבבינער פישער 19 גולדען.

פריטש: (פאסט שראקא) דורך ה׳ מ׳ גראס: פאן דער געמינדע פ״טש 23 גול. פאן פער-מאני 10 גול. סומא 33 גול.

סאנים לוי: דורך ה׳ לעפאלד פאלאק ערנעבנס איינער זאמטלונג. אן דער זיך ניכט יודען בעפאהיל נשען 35 גול.

סערעדניע: דורך ה׳ מאיר ראזנער פארשטעהער 25 גול.

גאדי - מעדיער: דורך לאבל פאר-שטאנד דער איזר׳ געמינדע 34 גול. 5 קר.

ערליא: דורך עדהרוו: ה׳ אבעראבב-נער דער ארמד׳ געמינדע 194 גול. 40 קר.

דעקאניעש ד: (פאסט מאדאר-טשע-קע) דורך ה׳ משה שלמה איינס סמגו 5 גול. ה׳ אפ״ם כהן 5 גול. ה׳ יוסף קון 1 גול. סומא 11 גול.

בערעסטיא - אויפאלו: דורך ל׳ פארשאנד דער איזר׳ געמינדע 45 גול. 10 קר.

סערענש: דורך ה׳ עקיבא ענגעל פאר-שטעהער 56 גול. 98 קר.

שיטסאמערין: דורך עדהרוו: ה׳ ראבבינער ביינער: ה׳ משה בלויא 10 גול. אונבע-נאנגטער 1 גולד. ה׳ י׳ נייווירטה 1 גולד. אבצעילך פארסטא 11 גול. 90 קר.

לאטטא-צייטונג פאס 16 אינגטס.

ברינן	41	48	4	16	57

פיראנטווארטלעכער רעדאקטער:

יקותיא הלוי לעדערער.

אתרונים לולבי׳ והדסים

לאנגען איך דיעזעס אדר דורך געפרעכטע בוכהאנדלונג. דרעקט פאן טריעסט ליט אינקרק. נור מיט 10% צישלאג בעזאהלט ווערדען. רעגעלע בעדינונג ווירד פערזיכערט. אנגאבע פאן מינעס 5 גולדען ווירד ערזיכטיג. יהושע גאלד-שטיין בלאאמ״ז האגין מ׳ עזיא צריך צעזל.

Josua Goldstein

Buchhandlung, D. Szerdahely.

אדאלף ראזהס

הערענע. אינד קאבאנע-מל יידער-ניידערלאנג בודאפעסט. לאנדשטראסע. קארלסאפערגע וויז-א-ווים דעם אייגשען פאס״שען געזעהויזע.

בעפעהלט זיך רייכ - פארטרעטס לאגער פאן פריזידער יאנד אמטערר-אנצינגן, זאג איך כנאבעני-קליידער (בלו חשיש שטאנז) נאך נייעסטער פאזאן.

בעשטעללונגען נאך מאס ווערדען בעגנען 24 שטונדען (מיט איסנאהמע פאן שבת אונד יו״ט) אנגעפערטיגט.

אתרונים ולולבן.

אויסטרעגע היעראוף, אן בעזעלשונג אייגער אנגאבע פאן אונגעפעהר 25% דעם ווערהעס זאראהל איך אייני-גאל-קסטן, אלס אויך איך איינגעלעגט געזעהרלעכע שיקע מוכהרים, ווערדען פאס אינטערעסענטען ענגען נאכגאהמע דעם עפעטעראנגס פאראפסס. בלוילינסס אונד געזיהסטע. האפט אויסגעזיהרט.

דיא פייזיע ווערדען נאך פאסטשעללונג דעזיולבען דען הערדען קאמטשעטען איך געפעלליגעס אנפראגען ז׳ צ׳ בעזיהטוולינסס משענשהיילם.

S. Freiberger in Triest.

ווייס ר.

בודאפעסט. קאינינגאססע נ״ר 2

Gyertyaöntő

עמפעהלט זיך לאגער אללער נאטשטענג פילע-. ווידען. אונד שטראה-הוטע. פלעטראיען אונד צו פלעצקאפפען. מיט פפאן אונד שאפפ קאפפען ען גראס אונד זעגען דעשאל צו דען בוללינסטען פרייזען.

איך ווערדען אללע אין דעזיגס פאכע איינ. שלאגענדע אדטיקעל דעפארירט אונד אויס בוללינסטע בעדינונג.

אן שבת בלייבט דאס געשאפט געשפערט.

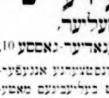

פעטער מעזע״ס

צאהנטעכנישעס אטעליער.

קראנענגאססע נ״ר 7 אינ׳ גרענאדיר-גאססע 10.

עס ווערדען אללע נאטשטענג קונסטגערעכט אנגעפע-רטיגט, פערטיג-פאבריצירטע מיט בעזיהטעס מאטע-ריאל נאך אמעריקאנישעס סיסטעם פארזנאמטען. אנפע-רטיגונג נאכגעזאהלטע אין ווענען יאהרענגאלטיגע. דיא איינשטעטיגע אייגעס קונסטגרענס ווירד מיט 3 גולדען בעזעגענט.

דיא פעטער מעזע״ס אין בעזעלשונג אייגער אנגאבע פאן אונגעפעהר 25% דעם ווערהעס זאראהל איך אייני-גאל-קסטן, אלס אויך איך איינגעלעגט געזעהרלעכע שיקע מוכהרים, ווערדען פאס אינטערעסענטען ענגען נאכגאהמע דעם עפעטעראנגס פאראפסס. בלוילינסס אונד געזיהסטע. האפט אויסגעזיהרט.

דיא פייזיע ווערדען נאך פאסטשעללונג דעזיולבען דען הערדען קאמטשעטען איך געפעלליגעס אנפראגען ז׳ צ׳ בעזיהטוולינסס משענשהיילם.

S. Freiberger in Triest.

דיא שאנסטען גאלדשטיקעריין

איך פיכה אונד מאטעריל.

K. GRÜNWALD,

Budapest, Landstrasse Huszár'sches Haus.

אינצינער יידישער גאלד-שטרעק אין אסטערייכ-אונגאר.

עמפעהלט זיך צור אנפערטיגונג אללער אים יידישען אלטען אונד נייען רישם פאר קאמטענדען הוסנגאלד-שטרעקרייען אונד בריכ-ט דעסטען זיט 36 אדרעי אין דעזיגס גענעטע עייזארבעונד יאהרלעדיגונטער רוף פיר סאלידע אונד בעסטעטע עפפעקטע. אדונג.

☞ צייכנונגען אין גראסטער איסטאהל לייגען צור אינזיכט איך.

מצבות.

ארנאלד קאהנס

גראבשטיינלאגער בודאפעסט,

Waitzner-Boulevard Nr. 5.

(אן שבת אונד יו״ט געשפערט.)

עמפפעהלט זיך אללען יאנען. ווי עלבען דיא טרייזינע פפלייכט דעם גראבשטיינ.-ועזעטענס צו ערפללען האבען.

זעהר שאנע גראבשטיינע אים מארמאר אונד גראנט זיעד אין אללער איסטאהל פארראה. מהוג. קארדקעטע גראוזיהנגען, זעהר שאנע שריפפען מיט עכטער פערגאלדונג ווערדען בעסטענס אסעגערטיגט.

אנצייגע.

צום שטעפאני אונד פאלקספעסטע.

וועלבעס זאנטאג אם 20-טען אונ׳סט הער שאטשטפפינדערווירד, בעגינגען אם 18-טען פערגני-גונגסצינג אונד שיפפע מ׳ט בוללינגען פרייזען צו פערקעה-רען.

איך מאכע היעמיט אויפמערקזאם, דאס איך מיט זעהר גערינגען לאגאלע פיר קוא-טערפלייש פאר בעזייטעט אונד אין מיינעם נאמען. הויזע אונד זעלבוואארענגעשפעט אריה נ׳כסם אן פיינען פערשיעדען שפיזען אונד צעטערנקע מאנדע. נעלן ווירד.

פיר פראמפעט אונד רעעללע בעדיענונג איזט בעסטענס בעזאהרגט. איינען געעהרטען צייטשריפ-טען אבטענגאפפאלל

פ׳ קליין

אדטה׳ נאסטענבערג אונד זעלבער.

פריעהער מארגענגאססע נאמ׳ 6. יעטצט לודאנגאססע נאמ׳ 5.

קאנקורז.

אן דער מישקאלצער איט. ארטה. סעדרדם. געמיינדע זינד פאלגענדע שטעללען צו בעזעטצ צען: 1) דיא איינעס שיחט דער צוגלייך אין נוטער בעל תפילה וקוחה איזט. דען נ׳סח סעדר נוט קענגע מ׳ט דעם אדרעסגאלאזט פאן 300 פר׳ נעבסט וואהנונג אונד גנבענאיזקנפפעט בעזייטבער. וועל-בע אים בעזעטצע פאן קבלות פאן אנגעזעהענען ארט-האראקטען ראבבינען זינד. וואללען אדרע ציגנסס בז׳ יום א׳ דסלוחים אן דען פאר-שטאנד אין ווערדען.

דיא שטעללע איזט פאן חודש חשון צו בעזעטצען דעם אנגעפטערטען ווערדען דיא דייזעשפזען פער-נעטצט. 2) דיא איינעס דמפלאמ-טען לעדערעס מ׳ט 400 פל׳ עהרלכען גנהאלט. בעפאהנגט ווירד אין לעדערע. דעססען פרייא דפלאמ׳ט איט אונד עלבסטשטענדיג איינע מערבעגשיקע לישען קאנן דער גנהאלט ווירד אין דעזיגס פאללע איזט 550 פר׳ פיר בריעע פעפטענעשעללט. דעזעלבען מ׳ססען אי-בער אידהרן רעלגיאזען לעבענסוואנדל דיא בעכסטען עיינגססע איפזיזען אונד זינד בעפפעט בז׳ צום 25 אינגסט אן דען נעע. פאר׳שאנט צו זעגדען. דיא שטעללע איזט מ׳ט. 1 סעפפעמבער אנצ׳ד׳ענ׳ען.

3) דיא איינעס תלמוד תורה-לעדערע מ׳ט איינעם אהרענגאלטע פאן 400 פל׳ בעיזעבער וועלכע דיא קוזאנ׳אצ׳אן בעזטעגען וואללען אין׳ד׳ע אפ-פעטע בז׳ יום א׳ דסלוחים אן דען נעפעט. פאר-שאנט ווערדען. דער פאסטען איזט חודש חשון צו בעזעטצען.

דער פאר׳שטאנד:

בעראנט שטעללער. סאל. לאיזנשטיין.

נעטיגע-נאמען. פיזיקוס.

דיא נייעסטע ערפינדונג

איזט דאס נאר פ״אפעטאר-נאמגאר אים אמעריקא נ״י. פערקעפטע פערלאמפטע בריוכבאנד פאן אללען-ערן, וואראל פיר הערען אים אויך פיר דאמען אונד קינדער; יעלכעס איזט אינע פעזעהרן אים דיינעם נומפו קנפפלך דאפטפוראיס אונד דאס דען צוזיטץ. דאס פון יעלכעס דיא פרעמדקעפטע-ריינע אין קרעפטפערי צייגט אין דיא גליטע לאנע ביינגס.

פ״ריינ׳ן איינפאכט אן 7—6 גולדען. דאפפעלטע פאן 15—10 גולדען. פיר קינדער אום דיא דאפפעלטע בול-לינגע.

נאמפנס לאנגע אין מיטטעל-שפ״יטצען, לוזפ-פאלטער. בעפעט-אינלאגען, נומפו-שטרומפפען אונד אללער נומפ-וואאר-אינשטיל — בייא דרוגגיסטע בעזטען אונד אונדע-נען אב דיעסס, ליזקט אדער דאפפעלט, זא איך דיא לעמפוטיזע.

☞ בעזטעללונגען מ״פפעלפס נאכגאמע אונגע. דיעזע בייא

MORITZ POLITZER, k. k. Bandagist,

Budapest, Franz-Deákgasse.

Herausgeber und verantwortl. Redacteur: Carl Lederer. Druck von Markus Neuer Budapest, Kerepeschersträße 14.

* (האהעם אלטער) איז ווען ווירד געמעלדיט, אין דער אַרטשאַרט הערנאלס איז דיעזע יאָהרצייט אין 103 יאָהרען ווען יאָהאַנ סימאָן בעשטאָרבען. דאָ פרעגט זיך טאַטשי אהרהעם האהנען אלטערס איינער נטען נעזונהייט אונד קאָנטנע נאָך בין אין דאָ לעבעטע צייט אָהנע איינגעגלעזע לעזען. דאָ אַנטוואָרטעט אַיינער דורך בעזאָנדערע הערצענגטער אויסדרוקען דעם הונעדיעלעסט 2 יאָהרע, 3 מאָנאַטען, 14 ענקעל אונד 8 אייגענקעל.

* (ריאַרוסס ישען פליכטלינג) אַם 2. אונד 3. אינוסט מאַנטען אין ווען דאָ פעריטעלעס דער בעריטענדערען אייראָפּאַיטען קאָמטען צור בעראַטונג אבער דאָ צו ערגייפען פעגרען מאַסענגעלן אין דעם רוס. הלפשוויקען, עס האַרען אונטער דאָ הערן דאַסטאַר, פעריטעלאַר דעם צענטראַל-קאָמטע, (בעלין), וואַרטמאַן (פעסט), גיריעגעטען אונד פאָן אַלטער (בראָד), בעטי. לאָס קאָרנע (מאַנזאַן הייזע-קאָמטע (אַנדאַן), דיריקטאָר לאַנדאַרטס (לעמבערג), לוטשער. באָך (נעוראַרק), איזר. בריען אונד קאָרנע (אַרטס) וועגעצאַטי (פערטעטער דער אַלגעמעע אַרבעאַל. אין דעם נאַראָנ פ. הרש (אַרטס) בער. תאַרזיג. נער, דר. שטערן אונד שעאַלירר פ. וועדרטמער (ווען) עס וואָרדע בעשלאָסען, דאָס דאָ אין בראָד דר בעפעלגרעדן פעלטלינג צורקוועשקע ווערדען. אונד נור דראָענגען, וועלכע פון דען פעריעדעטטען נרנדען אין אדרע הימאַטה נכטע צורקקעהרען קאָנען, ווערדען פעריעשקט. 1000 פעריאָנען ווערדען פאָן דער אַלגאַנצע אויסאַעל אין פראַנקרייך אנגעוויעדעלט. צור זורבעהרונג דער בעשלוסען האַבען דאָס בעצירעאַר-קאָמטע אין בעלין. דאָס מאַנאָפּס הייזע קאָמטע אין לאָנדאָן דאָ אַלגאַנצע אויסאַעל. אייר. אונד דאָס קאָמטע אין אַמעריקאַ. אוואָ דאָ אייגענע אַלגאַמיין פ. צר פעריעטונג געשעלעלט. עשוואַנג אבער שסטע ווערדען צור לינדערונג דער נאָטה אין דעם גענעלין נינדערענגענען סטיאַה בעטרעפען. אונד דאָ אין אַנדערע אייגענע אַרבעאַר-קאָמטע אין בעלין. דאָס מאַנאָפּס הייזע קאָמטע אין לאָנדאָן דאָ אַלגאַנצע אויסאַעל. אייר. אונד דאָס קאָמטע אין אַמעריקאַ. אוואָ דאָ אייגענע אַלגאַמיין פ. 1000 פעריאָנען ווערדען פאָן דער אַלגאַנצע אויסאַעל אין פראַנקרייך אנגעוויעדעלט. צור זורבעהרונג דער בעשלוסען האַבען דאָס בעצירעאַר-קאָמטע אין בעלין. דאָס מאַנאָפּס הייזע קאָמטע אין לאָנדאָן דאָ אַלגאַנצע אויסאַעל. אייר. אונד דאָס קאָמטע אין אַמעריקאַ. אוואָ דאָ אייגענע אַלגאַמיין פ. צר פעריעטונג געשעלעלט. עשוואַנג אבער שסטע ווערדען צור לינדערונג דער נאָטה אין דעם גענעלין נינדערענגענען סטיאַה בעטרעפען. אונד דאָ אין אַנדערע אייגענע אַרבעאַר-קאָמטע אין בעלין. דאָס מאַנאָפּס הייזע קאָמטע אין לאָנדאָן דאָ אַלגאַנצע אויסאַעל. אייר. אונד דאָס קאָמטע אין אַמעריקאַ. אוואָ דאָ אייגענע אַלגאַמיין פ. 100,000 פר

לאָקאַלע דעם צערייסבאַפּאַס אין שטענער פּאַר־וואַרונג געהאַלטען אונד דאָס אין דער אַנשטאָר וואונגס־בשאַר רעזעלבען טאָר דאָס בעטיטען דיספּ:

2. דאָס דאָ אַנשטאָרזוכונגסאַקטען אַבער אַי־טערוויסאַרן דער אַלס אַפּאַנטליכער אַנקלאָגער פּענגרעדען קאָנגיל. שאַפאַסאַרוואַשאַפס שאַן עטאַס אַנשטרענגלך דעם דאָסטס נאָך אין אַן פּערצעדענס אַיפּגאַמאַסען אונד דאָס דעמעס אַן טעפּערצבנס מאַטעגלך מיט דען עטשטעראָנ־דען נייערען אַקטען ערגענצט ווערדען: — אונד שלעסליך

3. דאָס דאָ קאָפּען דער אָנגענאָמענען וויס־טיגערען אַקטען דעם אַנשטאָרזוכונגס־בעטר אַב־פאַלאַנגס אונד דער פּערוואַלטונג אַבראַטס אונד פּעראַנטוואָרטונג עגס ווערדער דעם נעריבסבאַפּאַס פּרעזוידענטען אָדער דעם קאָנגיל. שאַפאַסאַוואַל־טע אָדער דעם רעפּאַרעטען דער אַנגעלעגענהייט אַנשטאָרוויס ווערדען אַלדען

מיט טיפּעראַ אַכטונג ערגעבענעמט

אָוטאָ שאַרף אונד גענאָסען

אַנשטאָרזוכונגסאַט־טאַלגנע.

דאָס דרישטע גענוך אונד אַן דען אַבערשטאַ־פּאַסאַוואַלט גערעכטעט. אין דעמעס גענוכע בע־טעט שוחט אונד דער פּרוּט אַרגע אַנשטאָרזוכונג דאָ דאָ גערעכט דאָבען דאָס מאַן אַזאַר היז צער־שאַרט אונד דאָ. נעריגנען דאָס אַבעלגרעכטען. נעשטאָרבען דאָבען. — דאָס נעריבס דעטטע, דאָ דאָרזוכונג אונטער אַדרען שטרן נעריבסן דאָלדען דעם אויס אַבער נעטס נעשטרען. דאָ פאַרדען דאָדער שאַרען אַרזאַטען אונד דאָ בעטטס־אַפּ־אַס דער טראַטער.

אינע דרישע אונגלאַנגטע דעפּעשע מעלדעט דאָס דער 14 יעדרינע קאָבען דעם שוחט שאַרף אין אַלגע בעפּעלהען דער אַבערשאַפט. שאַפאַסאַוואַל־טע שאַפּ אַיינען פּוס. נעשטעלט ווערדען דאָ. קיין בריוף פאַרזאַנדען אויס אַזען אַ פּ צינען אין דאָפּס צו בעראַלטען.

פּערשטרענגע נייאַנקייטען.

(דאָס נעבוירענע שפּעטס דעם קאָנגיס.) אין אַבולטער וויינ וואַרדאַ פּיינאַר אין דער דרישטאַדט דאָ נעבוירעסבאַפּס זד. מאַי. עסטעט דעם קאָנגס בעגאַנגען. אין אַלגער פּרוּה עדדאַמאַנדען אַן דער אַפּאַנ־צאַרדלע קאָנג. נעגעסבאַן אַן דער אַפּאַנ־צאַרדלע קאָנג. אין אַלגער פּרוּה אַיינען פּוס. נעשטעלט ווערדען דאָ קיין בריוף פאַרזאַנדען אויס אַזען אַ פּ צינען אין דאָפּס צו בעראַלטען.

פּאָלליעטאָן.

איינען שריטס פאָם נאַלגען.

(6-טע פּאַרטעטונג.)

פאָן אַרזען נעפּאַלען אַנשטאַלטונג. דאָס וואָ דך דאָ מעטטער אַקאָס אַ אַנדער אַרזען פאָן דען דאָ לענטע אַרזען אַיגל אונד אויגס האַלט. אַן דאָרזס אין אַן אַרזען בריסט אונד קעסנע אַזען מיט דער עגלעלט. מיט דער נר אַיגע מעטטער אַזר קער קעסנען קאָן. דאָ אַזר אַלדעס אַיינאָס אַן אַקאָבס דען נעלעגען אַזס נעשאַלגען. ער פּרעסנעט דען מעטטער אַן דך. אַזס אַיגע שענטען פּרעטען דאָ דך. אַזס דאָ אַיגע אַנדער אַן אַנדער אַזס אַזס אַזס